

KOMISJONI SOOVITUS,

22. märts 2010,

euro pangatähtede ja müntide seadusliku maksevahendi staatuse ulatuse ja mõju kohta

(2010/191/EL)

EUROOPA KOMISJON,

a) Kohustus vastu võtta

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

Võlausaldaja ei saa keelduda euro pangatähti ja münte vastu võtmast, välja arvatud juhul, kui pooled on leppinud kokku kasutada muid maksevahendeid.

ning arvestades järgmist:

b) Kohustus tunnustada nominaalväärtust

(1) Euro pangatähtede seadusliku maksevahendi staatus on reguleeritud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 128 (rahapoliitika peatükk). Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 punkti c kohaselt kuulub nende liikmesriikide rahapoliitika, mille rahaühik on euro, Euroopa Liidu ainupädevusse („osalevad liikmesriigid”).

Euro pangatähtede ja müntide rahaliseks väärtuseks on nendel märgitud summa.

(2) Nõukogu 3. mai 1998. aasta määruse (EÜ) nr 974/98 (euro kasutuselevõtu kohta)⁽¹⁾ artikli 11 kohaselt on euro mündid ainsad mündid, millel on kõikides osalevates liikmesriikides seadusliku maksevahendi seisund.

c) Maksekohustusest vabastamise võime

Võlausaldajale euro pangatähtede ja müntide andmise teel saab võlgnik ennast maksukohustusest vabastada.

(3) Euroalal valitseb praegu mõningane ebakindlus seadusliku maksevahendi staatuse ulatuse ja mõju suhtes.

2. Euro pangatähtede ja müntide vastuvõtmine jaekaubandustehingutes

Euro pangatähti ja münte tuleks üldjuhul jaekaubandustehingutes maksevahendina vastu võtta. Nende vastuvõtmisest keeldumine peaks olema võimalik üksnes põhjendatud juhtudel, lähtuvalt heausksuse põhimõttest (näiteks kui jaemüüjal ei ole vahetusraha).

(4) Soovitus põhineb euroala liikmesriikide rahandusministeeriumite ja keskpankade esindajatest koosnenud töörühma aruande peamistel järeldustel.

3. Suure nominaalväärtusega pangatähtede vastuvõtmine jaekaubandustehingutes

Suure nominaalväärtusega pangatähti tuleks jaekaubandustehingutes maksevahendina vastu võtta. Nende vastuvõtmisest keeldumine peaks olema võimalik üksnes põhjendatud juhtudel, lähtudes heausksuse põhimõttest (näiteks kui pangatähe nimiväärtus on võlausaldaja nõude suhtes ebaproportsionaalne).

(5) Kolm aastat pärast käesoleva soovitusel vastuvõtmist hindab komisjon selle rakendamist ja teeb otsuse reguleeriva meetme vastuvõtmise vajalikkuse kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

1. Seadusliku maksevahendi staatuse mõiste

Maksekohustuste suhtes seisneb euro pangatähtede ja müntide seadusliku maksevahendi staatus järgmises.

4. Euro pangatähtede ja müntide kasutamise eest lisatasu nõudmisest hoidumine

Euro pangatähtede ja müntide maksevahendina kasutamise eest ei tohiks nõuda lisatasu maksmist.

⁽¹⁾ EÜT L 139, 11.5.1998, lk 1.

5. Intelligentse pangatähtede neutraliseerimise süsteemi abil turvatindiga määratud pangatähed

Ehkki intelligentse pangatähtede neutraliseerimise süsteemi abil turvatindiga määratud pangatähed on seaduslik maksevahend, peaksid liikmesriigid aktiivselt teavitama huvitatud osapooli (pangad, jaemüüjad, üldsus) sellest, et turvatindiga määratud pangatähed tuleb viia riiklikku keskpanka, sest tõenäoliselt on tegu varastatud rahaga.

6. Väljaantud pangatähtede ja müntide täielik hävitamine üksikisikute poolt

Seda, kui eraisik hävitab täielikult väikese koguse euro pangatähti või münte, ei peaks liikmesriigid keelama ega karistama. Siiski tuleks keelata suurte koguste euro pangatähtede ja müntide eraviisilist hävitamist.

7. Pangatähtede ja müntide rikkumine kunstilisel eesmärgil

Liikmesriigid ei tohiks innustada pangatähtede ja müntide rikkumist kunstilisel eesmärgil, kuid peaksid seda sallima. Rikutud pangatähti ja münte tuleks pidada kasutuskõlbmatuks.

8. Pädevus teha otsus hävitada kasutuskõlblikke euro käibemünte

Teha otsus hävitada kasutuskõlblikke euro käibemünte ei tohiks kuuluda eraldi ühegi riikliku ametiasutuse pädevusse. Enne kasutuskõlblike euro käibemüntide hävitamist peaks riiklik pädev asutus konsulteerima majandus- ja rahanduskomitee euromüntide allkomiteega ning teavitama sellest rahapajade juhatajate töörühma.

9. Ühe- ja kaheksendised mündid seadusliku maksevahendina ja ümardamiseeskirjad

Liikmesriikides, kus on ette nähtud ümardamine ja hinnad on ümardatud viie sendi täpsuseni, peaksid ühe- ja kaheksendised mündid jääma seadusliku maksevahendina käibele ja neid tuleks vastu võtta. Siiski peaksid liikmesriigid hoiduma uute ümardamiseeskirjade kehtestamisest, sest need pärsivad müntide maksekohustusest vabastamise võimet ega võimalda maksta täpset summat ning võivad mõnel puhul tähendada sularahamakse eest lisatasu nõudmist.

10. Meenemündid seadusliku maksevahendina

Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, et hoida ära euro meenemüntide kasutamist maksevahendina (pakkimine eripakendisse, selge sõnumi lisamine, väärismetallide kasutamine, nominaalväärtusest kõrgem müügihind).

Käesolev soovitus on adresseeritud kõigile euroala liikmesriikidele, Euroopa Keskpangale ning Euroopa tasandi ja riiklikele kaubandus- ja tarbijaühendustele.

Brüssel, 22. märts 2010

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Olli REHN